

CULTURA ESPECTACLES

**La novel·la
negra que
ve de
Noruega**

**Surt en català
'El Pit-roig', de
l'escriptor i
músic Jo Nesbø**

**El B-Estival
a l'Espai
Movistar**

**The B-52's,
Loreena
McKennit i Skye,
caps de cartell
del festival**

Institut Cambó i Grup 62 difondran per al gran públic l'emblemàtica col·lecció de clàssics grecs i llatins traduïts al català

Nova vida a la 'Bernat Metge'

Ignasi Aragay
BARCELONA

Amb 365 títols publicats en 85 anys, la col·lecció *Bernat Metge* és una de les tres més prestigioses del món de clàssics grecs i llatins traduïts a una llengua contemporània, concretament al català. Les altres dues són la Teubner alemanya i la Loeb Classical Library nord-americana. Fundada pel polític i mecenes Francesc Cambó el 1923, després de sobreviure a dues dictadures i una guerra civil, aquest vaixell insígnia del país, símbol d'alta cultura i de catalanitat, engega ara una nova etapa. L'objectiu: sense abaixar ni un mil·límetre la qualitat, fer valer el seu prestigi indiscutit per sortir dels cenacles erudits on havia quedat reclusa i tornar-se a situar com un referent al carrer.

Es tracta de tornar a portar a moltes cases Ciceró, Ovidi, Plató, Sèneca, Sòfocles, Homer, Terenci, Virgili, Aristòtil, Plutarc, Horaci i tants d'altres, en unes edicions que compten amb el text original i la traducció. L'acord que ha de fer possible aquesta segona vida de la *Bernat Metge*, que començarà a ser una realitat

el primer trimestre del 2009, va ser firmat ahir pel vicepresident executiu de l'Institut Cambó, Francesc Guardans Cambó, un dels néts del fundador, i per Xavier Mallafré, director general del Grup 62. "Volem tornar a l'esperit dels inicis fent un salt en la difusió dels clàssics", afirma Guardans, que recorda com el naixement de la *Bernat Metge* està vinculat al final de la Primera Guerra Mundial, quan Europa va sentir la necessitat d'allunyar-se de la barbàrie afirmant-se en la tradició humanística dels clàssics. Això, unit al procés de redreçament de la cultura

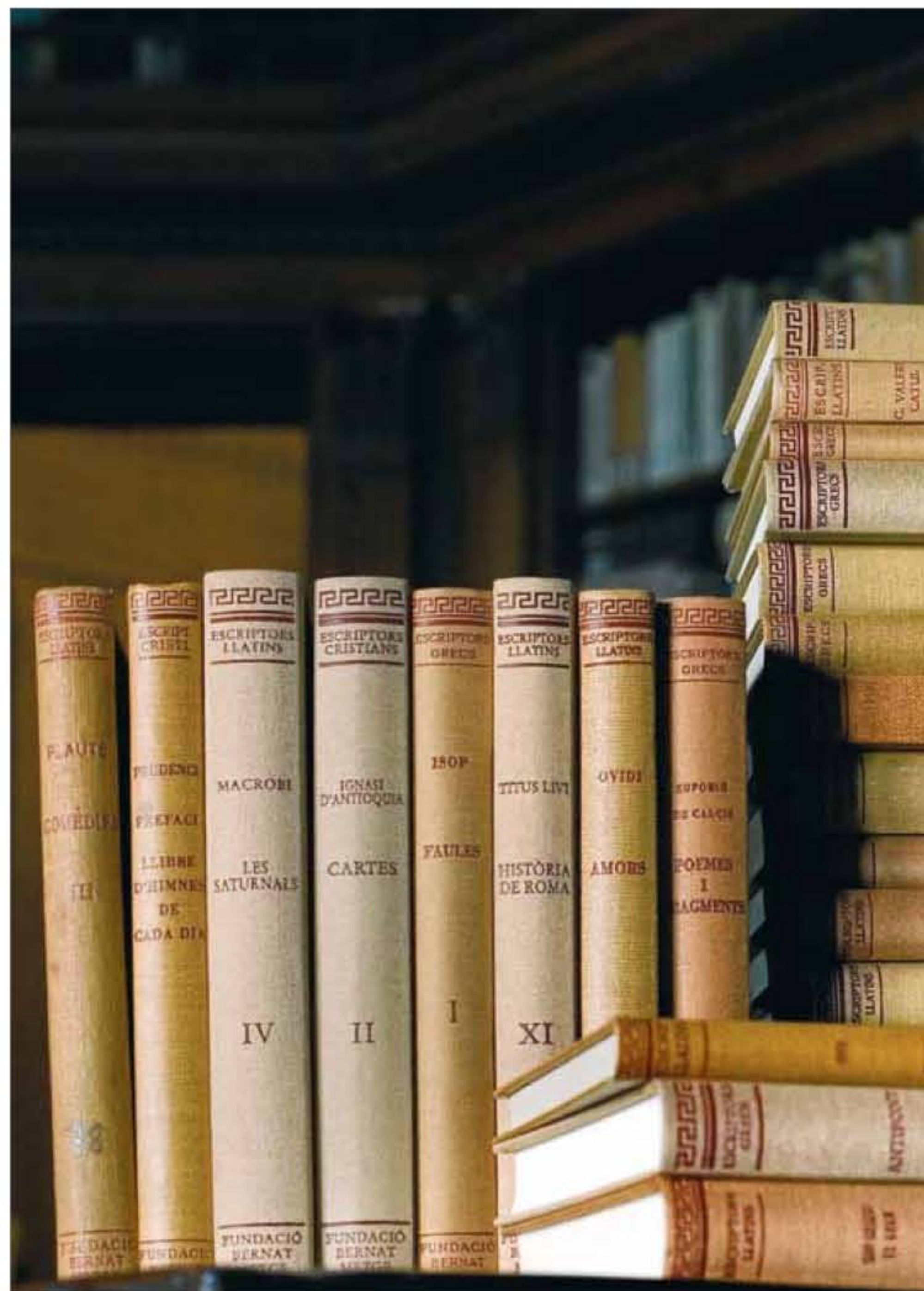
Durant el primer trimestre del 2009 sortirà en edició facsímil una tria de 50 dels 365 títols

ra catalana, va donar lloc a una iniciativa a la qual des d'un principi es van vincular personalitats com Joan Estelrich, Carles Riba i Joaquim Balcells. Més endavant el pes va recaure en Miquel Dolç, després en Josep Vergés i els darrers anys en Montserrat Ros, ara a punt de jubilar-se.

Doncs bé, la feina engegada als anys 20, que ha tingut continuïtat durant vuit dècades i mitja amb la participació d'una impressionant nòmina de traductors, tindrà una nova oportunitat. Des de fa una mesos aquest ric fons bibliogràfic clàssic, després de ser digitalitzat, és consultable per internet. Ara, a més, arribarà als quioscos i a les llibreries.

Al quiosc i les llibreries

El conveni entre l'Institut Cambó i el Grup 62 preveu una triple acció. D'una banda, i a través del segell Altaya (de Planeta, un dels dos grans accionistes del Grup 62), col·locarà a principis del 2009 una minicol·lecció *Bernat Metge* de 50 títols als quioscos en edició facsímil a un preu encara per fixar, però que no estarà per sota els 10 €. En l'actualitat, els volums cos-

ten 32 € al miler de subscriptors i 63 € al públic en general. La tria d'aquest mig centenar de títols encara s'ha de decidir, però segons l'editor i estudiós Jordi Cornudella, combinarà el criteri d'obres, autors i model de llengua. "Seran els clàssics de la *Bernat Metge*, és a dir, els clàssics dels clàssics", resumeix Guardans, que esmenta com a referent l'operació que ha fet Gredos en castellà, i en un altre sentit, l'èxit que va tenir l'obra completa de Josep Pla quan va ser posada al quiosc.

La segona operació per "recuperar l'hegemonia en el terreny dels clàssics" (Guardans) és el llançament, a través d'un segell per concretar del Grup 62, d'una trentena de títols de la *Bernat Metge* però només amb la traducció catalana i amb una introducció feta expressament. "Cada títol s'haurà d'aguantar per si mateix i tenir vida pròpia", remarca Fèlix Riera, director editorial del grup. En aquest cas, sempre que no es tracti de traduccions que han passat a formar part del patrimoni

literari català—per exemple alguns textos del mateix Riba, com les *Tragèdies d'Èsquil* o *Vides paral·leles* de Plutarc—es faran algunes operacions d'adaptació del registre lingüístic a un català més actual. Es vendran per uns 20€ i, respecte a la col·lecció de quiosc, es podran repetir alguns títols i autors.

La tercera pota de l'acord implica l'altre gran accionista del Grup 62, Enciclopèdia Catalana, que donarà un impuls a la política de vendes a terminis: s'oferiran subscripcions

El canvi

Una entitat "sense ànim de pèrdues"

L'Institut Cambó, més que ser una entitat sense ànim de lucre, ho és sense "ànim de pèrdues", com bromeja el seu vicepresident executiu, Francesc Guardans Cambó, que està donant un nou impuls al vaixell insígnia de la casa, la col·lecció *Bernat Metge*. Tot i

L'Institut Cambó té la seva seu a la Via Laietana i conserva l'atmosfera de principis del segle XX ■ FRANCESC MELCION

no haver perdut mai el prestigi acadèmic, i haver conservat una certa aura popular, la *Bernat Metge* sí que ha anat quedant-se sense subscriptors. Dels 8.000 que va arribar a tenir a finals dels anys 20 del segle passat, avui tot just frega el miler. El que ara es vol fer és tornar-la a posar en un primer pla i sobretot posar-la al mercat: "És una marca d'alta qualitat i ho volem fer valer", remarca Guardans.

El retrat de Cambó, que va crear la 'Bernat Metge' el 1923, presideix la sala de reunions on es reuneix el consell de direcció de la col·lecció, que cada anys treu 6 nous títols ■ FRANCESC MELCION

Concerts d'avui

J.M. Hernández Ripoll

Vicente Amigo

29 de maig

El príncep de la guitarra inaugurarà dijous el festival de flamenc de Barcelona, De Cajón! Immers en una gira internacional permament, Vicente Amigo arriba al Palau de la Música acompanyat d'una banda de categoria en la qual destaca el cantautor Rafael de Utrera. (PALAU DE LA MÚSICA)

Música Nostra

30 de maig

El grup mallorquí oferirà aquest divendres un concert dedicat al ball dins la 21a edició del festival Tradicionàrius. La formació interpretarà els temes tradicionals que han inclòs en el cedé +d26, editat l'any passat per celebrar els seus 25 anys d'existència. (CAT)

Al Kooper

30 de maig

Al Kooper és tota una llegenda del rock: acompanyant dels Stones, els Who, B.B. King, Stephen Stills i Bon Dylan i impulsor del grup Blood, Sweat & Tears. Ara, acompanyat dels Funky Faculty, el guitarrista i teclista novaiorquès presenta el seu últim disc, *White chocolate*. (BIKINI)

Al Bano

30 de maig

Segona entrega del festival Le Voci d'Italia protagonitzada pel mediàtic Al Bano Carrisi. Als seus 64 anys, l'ex de Romina Power torna a circular sol pels escenaris per oferir un repàs dels temes que el van llançar a la fama internacional, amb cançons com *Sempre sempre*. (PALAU DE LA MÚSICA)

Bon Jovi

1 de juny

El de diumenge és l'únic concert a l'Estat espanyol d'aquesta veterana formació de rock de Nova Jersey que lidera Jon Bon Jovi. La gira respon al nom de *Lost Highway World Tour* i comptarà amb el suport dels joves No Way Out com a artistes convidats. (ESTADI OLÍMPIC)

Zucchero

4 de juny

El rocker italià torna a Barcelona amb la maleta plena amb les cançons que ha reunit a l'àlbum *All the best*, un recopilatori editat el passat mes de novembre. Un grans èxits amb duets de luxe, que adaptarà per interpretarlos en directe dimecres 4 de juny a la Sala Apolo. (SALA APOLO)

ons a tota o a parts de la col·lecció. Enciclopèdia també estudia treure algun dels títols en edicions especials de luxe per a bibliòfils.

Segons Guardans, queda per més endavant la comercialització per internet: "Ha de ser la via per entrar a les 25.000 biblioteques universitàries nord-americanes". I en paral·lel a l'operació per recuperar presència social i connexió amb el públic català, cosa que ja s'ha començat a fer els darrers mesos, amb el suport de l'Institut Ramon Llull i de la conselle-

ria de Cultura de la Generalitat, hi ha la tasca de projecció internacional. S'han enviat i fet subscripcions de tota la col·lecció a universitats com les de Stanford, London School of Economics, Queen Mary's University, Sorbona, Nàpols i Frankfurt.

Noves traduccions

La triple operació de difusió del monumental fons de clàssics no privarà, però, de seguir amb l'edició dels volums tradicionals, on aniran sortint les noves traduccions, a un

La iniciativa vol tornar a portar a les cases autors com Plató, Ovidi, Aristòtil, Homer, Sèneca i Sòfocles

ritme d'unes sis per any. El darrer volum són les *Històries* (vol. 1) de Ferecides d'Atenes, en traducció de Jordi Pàmies. Entre els propers hi haurà *Història* (vol. 5) d'Heròdot, per Joaquim Gestí; *Vides de filòsofs il·lustres*, de Diògenes Laerci, a càrrec de Sergi Grau; les *Cartes*, de Plató; *Cartes d'amor*, d'Aristònet, traduïdes per Joan Pagès; i la *Iliada* d'Homer (vol 3), en traducció de Montserrat Ros. Nous títols de Sèneca, Xenofont i Titus Livi ja queden per al 2010. ■